

ОДРЖАН ТРЕТ СОСТАНОК НА ПАРТНЕРИТЕ ВО ПРОЕКТОТ YOUWELL

Во рамките на Erasmus+ проектот (2022-1-BG01-KA220-SCH-000085901): Sustaining Young Teachers' Wellbeing at School – YouWell, од 07-09 декември 2023 година, во Брисел, Белгија се одржа третиот работен состанок на сите партнери учесници во проектот.

На работниот состанок беа прикажани и претставени фазите на проектот, односно активностите што биле реализирани и имплементирани, како и следните чекори што треба да се преземат во наредниот период.

Состанокот беше исполнет со дискусии и стратешко планирање, со цел насочување на проектот кон видлив успех.

Партнерите – учесници во проектот ги презентираа резултатите од досегашната работа на наставниците – едукатори, кои ја започнаа имплементацијата на проектот со своите колеги, наставници-почетници на 01.10.2023 година. Беше дискутирано и за натамошна поддршка на наставниците – едукатори, како и на над 45 наставници – почетници од Македонија, Бугарија и

Словенија.

Исто така, на состанокот се разговараше и за изготвениот Прирачник за наставници, како и за административните процедури во врска со истиот.

Состанокот заврши со активно учество на сите партнери, при што истите го искажаа своето задоволство од напредокот на целиот процес во секоја од своите земји, како и задоволството на сите учесници во истиот, со очекување за континуирана соработка за постигнување на заедничките цели во претстојните фази на проектот YouWell.

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦИЈА НА СОНК

НИТУ СТОПАТИ ПОВТОРЕНИ ЛАГИ – НЕМА ДА ПОМИНАТ ВО ВИСТИНА

Оркестрираната и диригирана хајка против Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК, која дневно добива во жестина, сигурни сме дека како главна цел има разбивање на единството на Синдикатот и на ослабнување на неговата реална моќ, што ја има во одбрана на самостојноста и на правата на своето членство. Непобитен е фактот дека со очигледна поддршка од една од политичките партии во државата и со активно вклучување на неколку од информативните гласила, кои се блиски или под нивна контрола, стана пракса, без малку секој ден да се повторуваат лаги преку поединци кои биле или формално сеуште се членови на нашиот Синдикат, а кои одамна се збогувале со сопствената чест и достоинство и без поговорно одработуваат туѓи нарачки.

Како поинаку да се толкува повторувањето на една лага во врска

со платите во образованието, кои – ,, требало да се формираат според коефициенти од колективните договори и да бидат помножени со висината на минималната плата, за секое работно место поединечно” !!! Дополтно, со неспроведување на таквата ,,законска” обврска, наставниците биле оштетени за 70 евра секој месец...”

Во оваа приказна особено зачудува фактот што најодговорните од СОНК, вклучително дури и Советот, кој е највисок орган на најголемиот синдикат во Р. Македонија, само пред една недела доставија Соопштение до јавноста , во кое во целост беше дадена постапката за формирањето на платите по колективните договори и што е правило кое се применува од страна на потписниците на истите. Но и покрај тоа, дел од средствата за јавно информирање и натаму ги пласираат опасните лаги и со перфидни наслови и текстови за отчленување од СОНК, ..., , заради вршење на притисок од страна на раководството на Синдикатот врз членството за плаќање на синдикалната членарина...” Не сме сигурни дали се работи за свесна или потсвесна реакција од страна на таквите ,, коректни” новинари, но непобитен е фактот дека СОНК, постои и функционира, врз основа на синдикална членарина и нема додатни средства, особено не од фондации, Тогаш, каков е тоа грев на раководството да бара членовите да плаќаат членарина, која произлегува од малкуте обврски, за разлика од правата што ги имаат како членови на Синдикатот За која цена и за каква ,, мирна ноќ” го прават тоа и членовите кои наместо во сопствената организација проблемите ги ,, решаваат” преку медиумите, како и тие што им помагаат во тоа – само тие знаат.

Со најголема одговорност, уште еднаш информираме дека минималната плата не е основица со која се формира висината на платите според колективен договор, во било која гранка во приватниот сектор или дејност во јавниот сектор. Согласно член 105, точка 2 од Законот за работни односи во кој стои... ,, При исплатата работодавачот мора да го почитува **најнискиот** износ определен со колективен договор, во согласност со закон, кој

непосредно го обврзува работодавачот"... Согласно Колективниот договор за средно образование во член 34, став 1 стои...,, **Најниската** плата за најнизок степен на сложеност ја утврдуваат и објавуваат потписниците на овој Колективен договор, најмалку еднаш во календарската година..." Ваква одредба задолжително има во секој колективен договор на ниво на работодавец или на гранка, во кои меѓу другото, се регулираат и платите. Тоа значи дека во секој од тие колективни договори, социјалните партнери што ги потпишуваат истите се договараат за висината на **најниската** плата за најнизок степен на сложеност, кој потоа се множи со секој поединечен коефициент на сложеност за секое работно место.

Доказ за тоа е Спогодбата помеѓу СОНК и МОН, потпишана на 28-10-2014 година, во која јасно стои во точка 1 од истата... ,, **Најниската плата** за најнискиот степен на сложеност за вработените во средните училишта изнесува 12.492 денари,... а во точка 3 од истата стои...,, Основната плата на работникот не може да биде пониска од објавената висина на **минималната** плата во бруто износ во тековната година,... Многу јасно е како што е и во ЗРО и во колективните договори, дека станува збор за две сосема различни категории, кои патем кажано различни се носителите како надлежни на истите, како и корисниците. Тоа значи дека- износот на **гарантираната** плата ја утврдува Владата на Р.М. со Закон, со претходно усогласување околу висината на истата со социјалните партнери, а тоа се репрезентативните федерации на синдикатите и репрезентативните организации на работодавачите. Минималната плата се однесува само на категорија на работници каде висината на нивната плата е пониска од **најниската плата** за најнизок степен на сложеност, утврдени со колективен договор.

Ја користиме оваа прилика, да укажеме на опасноста со натпревар во наддавање на износ на минимална плата од било кои причини, а уште повеќе што токму СОНК е иницијатор за воведување на минимална плата во 2006 година, за кое имаме непоборливи докази и повеќе од 40.000 потписници на таа иницијатива во споменатата година. Од тука е и нашата

дополнителна обврска дека, минималната плата неизбежно создава потреба од зголемување на платите во сите степени на сложеност на работните места, во секое претпријатие или установа и тоа соодветно на постоечкиот сооднос по колективен договор или закон. Во спротивно, ќе се создаде урамниловка, со сите последици за кои не треба посебно да се елаборира. Уште поопасно е барањето или формирањето на мислење дека износот на минималната плата треба да биде износ со кој ќе се множат коефициентите на сложеност на работните места, со што би се зголемила просечната плата во државата, што многу наликува на пат послан со цвеќе, а кој води во пеколот.

Сакаме да завршиме со пораката дека, СОНК и натаму ќе остане самостоен и моќен Синдикат, кој максимално ќе ги штити и развива правата на своето членство, а „адутите“ кои сега ги користат разбивачите и помагачите на „непослушниот“ СОНК, многу брзо ќе им се претворат во бумеранг.

ДЕМАНТ

ДЕМАНТ НА ИЗЈАВАТА НА РЕСОРНИОТ МИНИСТЕР ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

СОНК во врска со изјавата на ресорниот Министер за образование и наука, со која обврската за на надоместок на нето плата за време на штрајкот на работниците, кои учествувале во него, ја префрла на СОНК, го даваме следниот демант.

Согласно член 241 од ЗРО организаторот на штрајкот “може да обезбеди надоместок на нето плата за време на штрајк на работниците??? Толкувањето на одредбите од овој член се дека законодавецот не пропишал дека задолжително обврската е на

организаторот на штрајкот, туку со употреба на терминот “може“ оставил простор преку Колективен договор синдикалната организација, секоја посебно да го регулира ова право. Во конкретниот случај Синдикатот –СОНК има потпишано Колективен договор за вработените во основно образование и тоа член 54 од истиот и Колективниот договор за вработените во средно образование по член 51 од истиот, кои го регулираат и толкуваат правниот вакуум по член 241 од ЗРО, на начин што согласно овие два колективни договора обврската за исплата на плата за работниците за време на штрајкот е обврска на работодавачот.

Од напред изнесеното согласно колективните договори за основно и средно образование јасна е и неспорна обврската на работодавачот, за плаќање на дневницата и за време на штрајкот.

Потврда на ова е и фактот што ова законско решение беше и во 2008 година, кога СОНК беше во осум дневен Генерален штрајк, а за тие денови согласно Колективните договори дневниците ги плати работодавецот.

Владата со нова тактика “трај - прај”

Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Р. Македонија – СОНК реагира на начинот на носење на одлуки на Владата, особено од сферата на социјално-економскиот статус на работниците. Имено, на последната 37 седница на Владата, донесена е Уредба, со која на корисниците на буџетските средства за плати и додатоци на плати им се укинува правото

на исплата на додатоци и надоместоци на плата, согласно Закон и Колективен договор, за време на траењето на вонредната состојба.

СОНК сосема ја разбира моменталната состојба и економската моќ на државата во период на криза, ја разбира и потребата за солидарност во овие тешки времиња за сите граѓани во државата, особено со најпогодените и најсиромашните, но ако зборуваме за солидарност, како социјални партнери, во најмала рака требаше да бидеме прашани или консултирани.

СОНК како претставник на околу 30.000 вработени во јавниот сектор и убедливо најголем синдикат во државата, реагира на непостоење на социјален дијалог и партнерство, кои се со закон задолжителни помеѓу социјалните партнери. Иако се наоѓаме во вонредна состојба, тоа не значи дека одредбите од законите се суспендирани и дека уредбите што ги носи Владата ќе се темелат исклучиво врз база на еднострана проценка. Од тие причини бараме, при носење на уредби со кои ќе биде намалена социјалната сигурност на работниците и другите права, да се почитуваат законите, особено Законот за работни односи, законите за дејности и Колективните договори. Впрочем, платите и надоместоците на плати се уредуваат со Закон, Колективен договор или Договор за вработување, па дури и во вонредна состојба овие акти не смеат да се суспендираат.

Од погоренаведеното, СОНК е убеден дека транспарентноста и социјалниот дијалог можат само да помогнат во овие тешки моменти за сите нас, а нашиот синдикат-СОНК во многу наврати и претходно е веќе докажан синдикат кој што ги негува европските вредности на партнерство и социјален дијалог.

РЕГИОНАЛНИОТ ОДБОР НА СОНК – ВЕЛЕС ЈА ОДРЖА СВОЈАТА ПРВА СЕДНИЦА

Регионалниот одбор на СОНК – Велес, по спроведените избори за претседател на на Регионален одбор и на синдикални организации, на ден 27.01.2022 година (четврток) ја одржа својата прва работна седница, на која беше конституиран и Регионалниот одбор.

На работната средба беа отворени повеќе прашања во надлежност на Регионалниот одбор, а посебен акцент беше ставен на прашањата по однос на Заклучоците донесени од страна на Советот на СОНК, особено во делот на зголемување на платите и други придобивки од Колективните договори кои се во завршна фаза на нивно донесување. Воедно, се дискутираше и за текот и начинот на трансформација на работните места на локално ниво, како и почитување на актите на СОНК и правата кои произлегуваат од нив за членовите на СОНК.

По опширната дискусија, Регионалниот одбор со заеднички став одлучи да се преземат чекори за одржување на работни средби со социјалните партнери, а со цел надминување на одредени проблеми кои ги засегаат вработените во установите од дејностите на детска заштита, основно и средно образование,

наука и култура.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКИТЕ УСЛУГИ НА МТЕЛ ПОБЛИСКУ ДО ЧЛЕНОВИТЕ НА СОНК

Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК и Телекомуникацискиот оператор МТЕЛ потпишаа Договор за деловна соработка.

Компанијата МТЕЛ, како трет телекомуникациски оператор на територијата на Македонија, обезбедува широк спектар на телекомуникациски услуги во делот на фиксната и мобилната телефонија, како и телевизиски и интернет услуги, а за членовите на СОНК подготви Специјализирана понуда со повластена цена на услугите.

Специјализираната понуда на МТЕЛ и повеќе детали можете да погледнете на следниот [линк](#).

РЕАКЦИЈА НА СОНК ВО ВРСКА СО ДЕМАНТОТ НА МТСП

**ЗАКОНИТЕ НЕ СМЕЕ НИКОЈ ДА ГИ КРШИ, А СОНК
СЕКОГАШ НАЈ ОСТРО ЌЕ СЕ СПРОТИВСТАВУВА НА
ТАКВИТЕ ПОЈАВИ**

**УШТЕ ЕДНАШ СЕ ДОКАЖА ДЕКА НЕВИСТИНАТА ИМА КРАТКИ
НОЗЕ**

Самостојниот синдикат за образование, наука и култура – СОНК, во врска со Демантот доставен од страна на Министерството за труд и социјална политика, на 31.03.2016 година, а во врска со изнесените информации од страна на раководството на СОНК, на прес конференцијата на истиот датум, ја доставува следната реакција:

- СОНК е изненаден од обидот на одредени одговорни лица од МТСП, со целосни неvistини да се покрива евидентното кршење на одредби од Уставот и законите на Република Македонија, во случајов во делот на слободата на синдикално организирање и делување.
- Документацијата што СОНК ја поседува, како и безброј остварени директни или телефонски разговори со најодговорните во Кабинетот на Министерот за труд и социјална политика, многу јасно укажуваат и се необорлив доказ дека МТСП, како ресорно министерство најзадолжено за спроведување на законите од делот на работните односи направи невиден преседан, рамен на скандал, за кое сме сигурни нема да помине без да следи конкретна одговорност.
- Се што беше изнесено на прес конференцијата на СОНК е цврсто поткрепено со пишуван коресподентен материјал помеѓу СОНК и МТСП, со заведени и заверени документи од

овластени лица на двата субјекти.

- И со денешниот ден, според званични информации од Централниот Регистер на РМ, последните неколку месеци до нив нема доставено ниту едно барање за промена на овластен претставник во синдикална организација или формирање на нова синдикална организација на СОНК, од страна на МТСП.
- СОНК повеќе од деценија и половина непоколебливо опстојува на линијата на максимално коректен и конструктивен социјален партнер, согласно Уставот и законите на Република Македонија, и никогаш нема да го напуштиме тој докажан наш курс кој важи и денес. Притоа, сакаме да укажеме дека ништо нема да не поколеба во оваа единствено исправна политика на социјално партнерство и дијалог и дека сите обиди да бидеме ставани во било какви сфери на влијание, преку притисоци или други начини познати за тие што се обидуваат надвор од законот да дојдат до незалужени позиции, СОНК енергично и без размислување гарантира дека таквите сили ќе бидат поразени.

5 октомври – светски ден на наставниците

ПОСЕТА НА СОЦИЈАЛНИТЕ ПАРТНЕРИ ПРЕД ПОЧЕТОК НА УЧЕБНАТА ГОДИНА ВО ЕДНО ОД СКОПСКИТЕ УЧИЛИШТА

Во текот на денешниот ден, 24-09-2020 година, социјалните партнери на сите нивоа и тоа: претставници од Министерството за образование и наука, предводени од министерот Мила Царовска; претставници од СОНК, предводени од претседателот Јаким Неделков и претставници од Општина Кисела Вода, предводени од градоначалникот Филип Темелковски остварија работна посета на основното училиште „Невена Георгиева Дуња“, каде разговараа со директорот на училиштето, Хари Стојаноски и наставниците за подготовките за почетокот на училишната година, во услови на пандемија- Ковид 19.

Министерот за образование и наука, обраќајќи се пред медиумите и вработените во училиштето, нагласи дека оваа училишна година почнува во услови на пандемија, со многу предизвици, но она што е важно е дека сите заедно треба да покажеме грижа кон децата и нивниот развој и затоа наставата мора да почне. Ковид-19 е состојба која мораме со заеднички сили да ја надминеме најдобро што можеме, секако да се грижиме за здравјето на наставниците и учениците, но и да се погрижиме образованието да тече со квалитет што ќе може да се обезбеди во една ваква пандемија.

Претседателот на СОНК пак, истакна дека за синдикатот важно е тоа што сите чинители на воспитно-образовниот процес заеднички соработуваат, зашто само така може, во период на пандемија, навреме и успешно да отпочне новата учебна година. Ние како Синдикат, организација којашто се грижи за обезбедување на правата на нашите членови, на вработените, денес може да констатираме во однос на подготовката на ова основно училиште, се разбира и на другите основни и средни училишта на национално ниво, до каде се подготовките во однос на обезбедување на мерките од протоколите, подготовките за обезбедување техничка поддршка за online настава, до каде се препораките за обезбедување здрава работна средина на вработените во период на пандемија, како ќе се организира физичката настава, како ќе се делат групи, како ќе функционира online наставата. Ова е добар пример на заедничка соработка на сите чинители на воспитно-образовниот процес. Ние како Синдикат сме тука за да помогнеме на актуелните власти кои ја имаат најголемата одговорност за обезбедување коректни услови за отпочнување на учебната година. Тука сме за да бидеме коректори, да бидеме гласни, да укажуваме за се она што не е направено, а мора да се направи за да сите заеднички, безбедно и успешно ја почнеме и завршиме оваа учебна година“, изјави Неделков.

На работната средба пред присутните се обрати и градоначалникот на Општина Кисела Вода, кој истакна дека Општина Кисела Вода целосно ги почитува сите препораки. Дополнително, како општина, со ребаланс на буџетот, за сите општински училишта ќе се обезбедат дополнителни средства за обезбедување технички помагала, така што сите училишта ќе бидат целосно подготвени за да можат да отпочнат со online настава. Само преку координација и соработка меѓу сите министерства и институции може полесно да ја поминеме оваа состојба и да обезбедиме квалитетна едукација за најмладите, а тоа е основна цел на секое училиште“, изјави Темелковски.

СОНК е цврсто убеден дека само со ваков искрен и коректен социјален дијалог на сите нивоа, може да се надмине моменталната ситуација, но и ред други прашања кои подолг временски период ги тиштат вработените во сите сфери на образованието.

Регионалниот одбор на СОНК – Кисела Вода со поддршка за Заклучоците на Советот на СОНК

Регионалниот одбор на СОНК – Кисела Вода го одржа својот прв состанок на 16.02.2022 година, онлајн, преку видео – комуникациската апликација ZOOM.

На состанокот, кој беше воден од новиот претседател на Регионалниот одбор на СОНК – Кисела Вода, Лена Спасеновска Поповска, присуствуваа 26 члена на одборот. Во текот на состанокот беа разгледани и поддржани Заклучоците донесени на првата седница на Советот на СОНК. Беше потенцирано дека е потребно итно продолжување на преговорите за основно и средно образование за утврдување на финален текст во колективните договори, а потоа, не само нивно потпишување, туку и доследно почитување на истите.

Членовите на Регионалниот одбор беа истомисленици за проблемите што се однесуваат на усогласување на платите во образовните институции и детските градинки со минималната плата на национално ниво, како и за отворените проблеми во однос на платите на административните службеници и помошно-техничкиот персонал во културните институции.

Претседателот на Регионалниот одбор на СОНК – Кисела Вода соопшти дека следуваат активности, семинари и работилници, со цел членството да се едуцира за придобивките од членување во репрезентативниот синдикат – СОНК.